

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS IR FARMACIJOS SPECIALISTŲ KOMPETENCIJŲ CENTRAS

PATVIRTINTA

Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų
kompetencijų centro direktoriaus

2017 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. I-70

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTŲ PROFESINĖS KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PROGRAMŲ SĄRAŠAS 2018 M.

Kodas	Programos pavadinimas	Trukmė (val.) T – teorija P – praktika	Programos vykdymo vieta	Tikslinė dalyvių grupė	Programos aprašas
1.25	Klinikinės farmakologijos aktualijos	24 val. T – 24 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, perfuzininkai	Vaistai šiuolaikinėje medicinoje. Farmakokinetikos ir farmakodinamikos dėsniniai. Nepageidaujamas vaistų poveikis. Vaistų sąveika. Atskiras organų sistemas veikiančių vaistų apžvalga. Racionalus vaistų vartojimas. Vaistų skyrimo vaikams, pagyvenusiems žmonėms, moterims nėštumo laikotarpiu ir po gimdymo pagrindiniai principai. Narkotinių ir psichotropinių preparatų grupių apžvalga. Piktnaudžiavimo narkotiniais ir psichotropiniais vaistais problema. Pirmoji medicinos pagalba apsinuodijus vaistais.
1.50	Pirmoji medicinos pagalba	40 val. T – 28 val. P – 12 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, paramedikai	Vaiko ir suaugusiojo gaivinimas. Ūmūs apsinuodijimai. Pirmoji medicinos pagalba traumų atvejais. Nudėgimas, nušalimas, paskendimas, elektros trauma. Vabzdžių, gyvačių įgėlimai, gyvūnų įkandimai. Ūmūs terapiniai susirgimai. Ūmūs chirurginiai susirgimai. Ūmūs neurologiniai susirgimai ir psichikos sutrikimai. Ūmios būklės akušerijoje ir ginekologijoje. Ūmūs infekciniai susirgimai.
1.55	Skiepijimų pagrindai	40 val. T – 33 val. P – 7 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai	Imunoprofilaktikos organizavimas pasaulyje ir Lietuvoje. Imunoprofilaktinio darbo vertinimo sistema. Trumpos žinios apie vakcinomis valdomas užkrečiamąsias ligas. Imuniteto sistema, imuniteto susidarymo būdai. Vakcinų rūšys, naudojimas ir saugojimas. Skiepijimų atlikimas. Galimos nepageidaujamos reakcijos, jų registravimo sistema bei reikalavimai Lietuvoje, pirmoji medicinos pagalba anafilaksinio šoko atveju. Vaikų ir suaugusiųjų skiepijimai, skiepijimų kontraindikacijos. Vaikų profilaktinių skiepijimų kalendorius. Naujos vakcinos ir papildomi skiepijimai vaikams ir suaugusiems. Keliautojų skiepijimai. Skiepijimų dokumentacija.
1.68	Slaugos teorija ir praktika	144 val. T – 144 val.	Vilnius, Kaunas	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Slaugos samprata. Sveikatos teisės samprata. Žmogaus samprata ir raida. Sveikata ir liga. Slaugytojo vaidmuo visuomenėje. Vadovo vaidmuo. Komandos nario vaidmuo. Tyrėjo vaidmuo. Slaugos modeliai. Slaugos procesas ir dokumentavimas. Bendravimas. Etika. Slaugos kokybė. Savarankiškas individualaus paciento slaugos plano sudarymas, konsultacijos. Slaugos planų analizė ir įvertinimas.
1.95	Diabetinė pėda	40 val. T – 20 val. P – 20 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Slaugytojai diabetologai	Diabetinės pėdos priežiūros kabinetas. Diabetinė pėda. Gydomas pedikiūras. Diabetinės pėdos sąlygotų išopėjimų priežiūra. Diabetinės pėdos profilaktika. Pėdos biomechanika, gydomoji ir profilaktinė ortopedinė avalynė, reabilitacijos galimybės.
1.102	Kraujo, jo komponentų ir preparatų transfuzijos aktualijos	16 val. T – 12 val. P – 4 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, perfuzininkai	Transfuzijų veiklą reglamentuojantys teisės aktai, pagrindiniai jų reikalavimai. Kraujo donorų telkimas ir atranka. Donoro ir recipientų kraujo imunohematologinis ištyrimas. Kraujo, jo komponentų ir preparatų transfuzijos atlikimas, pacientų paruošimo ir priežiūros ypatumai transfuzijų metu ir po jos. Galimos transfuzijų komplikacijos, jų požymiai, skubiosios medicinos pagalbos teikimo principai.
1.119	Elektrokardiogramos užrašymo ir vertinimo pagrindai	24 val. T – 16 val. P – 8 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, perfuzininkai	Širdies ir kraujagyslių anatomija ir fiziologija. Biofizikiniai elektrokardiografijos pagrindai. Elektrokardiogramos užrašymo metodika. Saugaus darbo reikalavimai. Elektrokardiogramų pokyčiai esant širdies ritmo sutrikimams. Elektrokardiogramų pokyčiai esant širdies laidumo sutrikimams. Ūmių ir gyvybei grėsmingų ritmo sutrikimų EKG. Elektrokardiogramų pokyčiai sergant išemine širdies liga, miokardo infarktu ir koronariniu nepakankamumu.
1.124	Pirmoji medicinos pagalba ūmių apsinuodijimų atvejais	24 val. T – 14 val. P – 10 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, paramedikai	Nuodų klasifikacija ir poveikis organizme. Ūmūs apsinuodijimai maistu ir biologinės kilmės nuodais. Nuodingų vabzdžių įgėlimai, gyvūnų įkandimai. Pradinis ir specialusis gaivinimas. Gaivinimo standartas.

Kodas	Programos pavadinimas	Trukmė (val.) T – teorija P – praktika	Programos vykdymo vieta	Tikslinė dalyvių grupė	Programos aprašas
1.134	Skubioji medicinos pagalba vaikams ir suaugusiems	40 val. T – 24 val. P – 16 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, paramedikai	Skubiosios medicinos pagalbos samprata. Vaiko gaivinimas. Ūmios gyvybei grėsmingos būklės vaikams dėl kvėpavimo ir kraujotakos sutrikimo. Suaugusio žmogaus gaivinimas. Ūmios gyvybei grėsmingos būklės suaugusiems dėl kvėpavimo ir kraujotakos sutrikimo. Kritinių būklių EKG. Ūmios klinikinės būklės, pasireiškiančios sąmonės sutrikimu ir neurologinė simptomatika. Ūmios klinikinės būklės, pasireiškiančios termoreguliacijos sutrikimu. Ūmūs gyvybei grėsmingi apsinuodijimai medikamentais ar kitomis medžiagomis. Ūmūs psichikos ir elgesio sutrikimai. Skubioji medicinos pagalba ūmaus skausmo atveju. Ūmios gyvybei grėsmingos būklės traumų atveju. Kitos ūmios gyvybei grėsmingos būklės.
1.138	Infekcijų kontrolė operacinėje	40 val. T – 29 val. P – 11 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), operacinės slaugytojai, akušeriai, gydytojo odontologo padėjėjai	Infekcinių ligų epidemiologija, sukėlėjai, jų nustatymas. Hospitalinių infekcijų rizikos veiksniai, patekimo keliai. Mikrobiologijos vaidmuo hospitalinių infekcijų požiūriu. Hospitalinių infekcijų kontrolė, priemonių taikymas.
1.139	Krizių intervencijos principai	32 val. T – 32 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai	Krizės samprata, klasifikacija, dinamika. Psichologinės krizės. Psichologinės reakcijos į krizę ir krizės metu. Pagrindiniai psichologinių krizių intervencijos principai. Savijudybės krizės.
1.144	Pacientų slaugymo ypatumai taikant chemoterapiją	40 val. T – 31 val. P – 9 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Chemoterapijos raida, taikymo galimybės gydant onkologinėmis ligomis sergančius pacientus. Chemoterapijos biologinis poveikis. Chemoterapinių vaistų farmakologijos pagrindai. Chemoterapijos rūšys ir taikymo būdai. Chemoterapijos indikacijos ir kontraindikacijos. Chemopreparatų skyrimo ir dozavimo ypatumai. Paciento paruošimas chemoterapijai, slauga chemoterapijos metu. Chemoterapijos šalutinis poveikis organizmui, gydymo principai ir pacientų slaugymo ypatumai. Chemoterapijos komplikacijos, jų gydymo principai ir pacientų slaugymo ypatumai. Hormonų terapija ir imunoterapija. Biologinė terapija. Chemoterapijos taikymas gydant limfinio, kraujodaros ir jiems giminingų audinių piktybinius navikus. Kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacijos principai, pacientų slaugos ypatumai. Reabilitacija po gydymo chemoterapija. Slaugytojų darbo sauga dirbant su chemopreparatais.
1.152	Saugus pacientų kūno padėties keitimas	16 val. T – 4 val. P – 12 val.	Vilnius, Klaipėda, Kaunas, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, masažuotojai, kineziterapeutai, kineziterapeutų padėjėjai, slaugytojų padėjėjai, paramedikai	Ergonominiai ir psichosocialiniai rizikos veiksniai, jų šalinimo ir mažinimo priemonės. Saugaus paciento kūno padėties keitimo principai. Saugaus paciento kūno padėties keitimo metodai.
1.153	Asmenų, turinčių psichikos sveikatos sutrikimų, psichosocialinė reabilitacija	40 val. T – 34 val. P – 6 val.	Vilnius, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys, Palanga	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Psichinės ir socialinės sveikatos problemos Lietuvoje. Psichosocialinė reabilitacija. Psichosocialinės reabilitacijos procesas. Psichosocialinės reabilitacijos būdai. Slaugytojo vaidmuo specialistų komandoje. Visuomenės ir artimųjų požiūrio į psichikos sutrikimų turinčius asmenis formavimas. Psichoedukacija ir savipagalbos grupės asmenims, turintiems psichikos sutrikimų.
1.154	Pacientų, sergančių cukriniu diabetu, konsultavimas ir slauga	40 val. T – 27 val. P – 13 val.	Vilnius, Kaunas	Slaugytojai diabetologai	Sergančiųjų cukriniu diabetu slaugos paslaugos. Cukrinis diabetas, naujausi gydymo metodai, kontrolės galimybės, slauga. Diabetinės pėdos ir kojų opų priežiūra. Pacientų konsultavimas. Slaugytojų diabetologų, dirbančių su sergančiais cukriniu diabetu psichologinis parengimas. Pacientų socialinė adaptacija diagnozavus cukriniu diabetą.
1.157	Pragulų profilaktika ir priežiūra	16 val. T – 10 val. P – 6 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys, Palanga	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), slaugytojo padėjėjai	Pragulos, jų susidarymo rizikos nustatymas. Pragulų profilaktika. Pragulų vertinimas ir priežiūra.
1.158	Slaugos proceso dokumentavimas	24 val. T – 24 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Slaugos procesas ir dokumentavimas. Pacientų sveikatos būklės vertinimas. Slaugos problemų nustatymas. Slaugos planavimas. Slaugos įgyvendinimas ir rezultatų vertinimas.
1.163	Būtinoji medicinos pagalba traumų atvejais GMP sąlygomis	24 val. T – 15 val. P – 9 val.	Vilnius, Klaipėda, Kaunas, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, paramedikai	Trauma, traumos mechanizmas ir sužalojimų pobūdis. Politrauma. Pradinis paciento būklės įvertinimas ir bendrieji pagalbos teikimo principai traumą patyrusiam pacientui. Traumą patyrusio paciento gaivinimo ypatumai. Kraujavimo stabdymas traumos atveju. Žaizdų tvarstymas. Galvos trauma, būtinosios medicinos pagalbos teikimo principai. Stuburo trauma, būtinosios medicinos pagalbos teikimo principai. Krūtinės trauma, būtinosios medicinos pagalbos teikimo principai. Pilvo trauma, būtinosios medicinos pagalbos teikimo principai. Galūnių traumas, būtinosios medicinos pagalbos teikimo principai. Ūmaus skausmo malšinimas traumų atveju.

Kodas	Programos pavadinimas	Trukmė (val.) T – teorija P – praktika	Programos vykdymo vieta	Tikslinė dalyvių grupė	Programos aprašas
1.164	Gimdos kaklelio ikivėžinės ligos ir vėžys	16 val. T – 11 val. P – 5 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, perfuzininkai	Sergamumas gimdos kaklelio vėžiu ir mirtingumas nuo jo: Lietuvoje, Europoje ir pasaulyje. Gimdos kaklelio rizikos veiksniai: virusinė infekcija, ankstyvas lytinis debiutas, seksualinis aktyvumas, rūkymas, higieniniai įpročiai, mityba. Žmogaus papilomos virusas (ŽPV) – pagrindinis gimdos kaklelio vėžio rizikos veiksnys. Vakcinosis prieš ŽPV. Gimdos kaklelio ikivėžinės ligos. Moterų patikra dėl gimdos kaklelio patologijos. Gimdos kaklelio vėžys: diagnostika, gydymas ir slauga.
1.165	Pacientų, sergančių onkologinėmis ligomis, slauga	40 val. T – 32 val. P – 8 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Pirminė - higieninė - vėžio profilaktika. Antrinė - klinikinė - vėžio profilaktika. Tretinė - antirecidivinė - vėžio profilaktika. Pagrindiniai piktybinių navikų diagnostikos principai. Navikų morfologija, klasifikacija, nomenklatura. Piktybinių navikų gydymo vaistais principai. Priešnavikinių vaistų nepageidaujamas poveikis ir ligonių slauga. Spindulinis piktybinių navikų gydymas. Reakcijos, komplikacijos ir ligonių slauga. Piktybinių navikų chirurginis gydymas ir ligonių slauga. Fitoterapija ir apiterapija. Medicininė ir socialinė rehabilitacija. Vėžiu sergančio paciento slauga. Onkologinių ligų sukeliamas skausmas ir jo malšinimas. Paliatyvioji onkologinių ligonių priežiūra. Etinės problemos ir jų sprendimo būdai. Pagrindiniai psichologiniai aspektai. Mirties samprata onkologijoje.
1.166	Skubi pradinė akušerinė pagalba	16 val. T – 12 val. P – 4 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai	Akušeriai	Skubios pradinės akušerinės pagalbos sąvoka. Akušerių pareigos ir kompetencija teikiant skubią pradinę akušerinę pagalbą. Nėščiųjų gaivinimo ypatumai. Naujagimių gaivinimas. Rizikingas nėštumas. Hipertenzinės nėščiųjų būklės. Kraujavimas nėštumo laikotarpiu. Komplikuoti gimdymas. Kraujavimas, šokas ir skubi pradinė akušerinė pagalba. Pogimdyminė infekcija. Sepsinės būklės.
1.167	Pradinis naujagimio gaivinimas	16 val. T – 3,5 val. P – 12,5 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai	Kritinės naujagimio būklės: asfiksija, hipoksija. Pagrindiniai naujagimio gaivinimo principai. Pasiruošimas naujagimio gaivinimui. Pirmieji gaivinimo veiksmai. Neišnešioti naujagimio gaivinimas.
1.168	Visuotinis naujagimių klausos tikrinimas	16 val. T – 8 val. P – 8 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai	Klausos sistemos anatomija ir fiziologija. Visuotinis naujagimių klausos tikrinimas. Pagrindiniai tyrimai, patikros metodai. Tyrimo rezultatų interpretacija.
1.169	Pacientų priežiūra dienos chirurgijos skyriuje	24 val. T – 14 val. P – 10 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai	Dažniausiai atliekamos operacijos, diagnostinės ar gydymosi procedūros dienos chirurgijos skyriuje. Komplikacijų prevencija. Paciento paruošimas operacijai, diagnostinei ar gydomajai procedūrai dienos chirurgijos skyriuje. Nejautra. Paciento priežiūra po operacijos, diagnostinės ar gydymosi procedūros dienos chirurgijos skyriuje. Skausmo diagnostika, valdymo principai. Infekcijų prevencija, priemonių taikymas.
1.170	Žindymo ir laktacijos valdymas	20 val. T – 11 val. P – 9 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, slaugytojo padėjėjai	Naujagimiams palanki ligoninė. Kūdikų žindymas. motinų konsultavimas. Žindančios motinos palaikymas. Žindymo vertinimas.
1.171	Naujagimių būklės stabilizavimas ir paruošimas transportuoti	16 val. T – 11 val. P – 5 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai	Naujagimio būklės blogėjimo klinikiniai požymiai. Indikacijos ir kontraindikacijos naujagimio pervežimui. Naujagimio paruošimas pervežimui. Chirurginėmis ligomis sergančių naujagimių paruošimas pervežimui.
1.172	Nėščiųjų priežiūra, rengimas motinystei ir tėvystei	16 val. T – 12 val. P – 4 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Akušeriai	Nėščiųjų priežiūros tvarka Lietuvoje. Normalaus ir rizikingo nėštumo samprata. Akušerių funkcijos, teisės, pareigos ir kompetencija prižiūrint nėščiąsias ir ruošiant motinystei bei tėvystei Nėščių moterų priežiūros ypatumai pirmajame, antrajame ir trečiajame nėštumo trimestruose. Rizikingas nėštumas: didelės perinatalinės rizikos veiksniai. Akušerio darbas komandoje. Motinystės ir tėvystės mokymo svarba, tikslai, pagrindiniai principai, metodai, temos ir reikšmė sėkmingam nėštumo, gimdymo, pogimdyminiam laikotarpiams. Akušerių žinios ir sugebėjimai, reikalingi ruošiant motinystei ir tėvystei. Svarbiausios mokymo temos ruošiant motinystei ir tėvystei pirmoje ir antroje nėštumo pusėje.
1.173	Krūties vėžys, profilaktika ir slauga	16 val. T – 12 val. P – 4 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, perfuzininkai	Krūties vėžys – dažniausia moterų onkologinė liga. Sergamumas krūties vėžiu ir mirtingumas nuo jo Lietuvoje, Europoje ir pasaulyje. Krūties vėžio pirminė profilaktika. Krūties vėžio riziką didinantys veiksniai. Pagrindiniai krūties vėžio diagnostikos metodai. Krūtų savityra. Krūties vėžio simptomai. Krūties vėžio tipai ir stadijos. Psichologinė pacienčių reakcija į ligos diagnozę ir pagalbą. Krūties vėžio gydymo metodai. Pacienčių, sergančių krūties vėžiu, slaugymo ypatumai. Stebėseną po krūties vėžio gydymo. Krūtų rekonstrukcija. Psichologinis palaikymas. Antrinė ir tretinė profilaktika.

Kodas	Programos pavadinimas	Trukmė (val.) T – teorija P – praktika	Programos vykdymo vieta	Tikslinė dalyvių grupė	Programos aprašas
1.174	Naujagimių, kūdikių ir vaikų mitybos ypatumai	16 val. T – 14 val. P – 2 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, dietistai	Mitybos svarba vaiko augimui ir vystymuisi, pagrįsta moksliniais tyrimais. PSO, UNICEF rekomendacijos. Situacija Lietuvoje, Europoje ir pasaulyje. Vaikystės laikotarpiai. Vaikų virškinimo sistemos anatominės ir fiziologinės savybės. Pagrindinės maisto medžiagos ir jų reikšmė vaiko organizmui. Bendrieji vaikų mitybos principai. Pagrindiniai vaikų mitybos akcentai kiekviename amžiaus laikotarpyje. Šeimų mokymo svarba profilaktikoje. Naujagimių, kūdikių mityba. Žindymo reikšmė. Rachito ir anemijos profilaktika. Vidurių užkietėjimo profilaktika. Alergijos maistui profilaktika. Nutukimo profilaktika. Maisto infekcijų profilaktika. Mažų, ikimokyklinio, mokyklinio amžiaus vaikų ir paauglių mitybos ypatumai. Gastrito, opaligės profilaktika. Valgymo sutrikimai. Vaikų mitybos vertinimas. Sergančių vaikų mitybos ypatumai.
1.175	Krizinio nėštumo prevencija ir pagalba	24 val. T – 24 val.	Vilnius, Kaunas, Šiauliai, Palanga	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai	Reprodukcinė sveikata ir teisės. Teisinė situacija ir statistiniai duomenys Lietuvoje, Europoje, pasaulyje. Krizinio nėštumo samprata. Krizinio nėštumo priežastys ir pagalbos poreikis moterims krizinio nėštumo metu. Bendravimas ir etika konsultuojant moteris krizinio nėštumo atvejais. Nėštumo nutraukimo problema Lietuvoje, statistiniai duomenys. Aborto prevencijos poreikis. Nėštumo nutraukimo etiniai aspektai. Pirminės aborto prevencijos priemonės. Antrinės aborto prevencijos priemonės. Pagalba krizinio nėštumo atveju. Reikalingos akušerio ar slaugytojo žinios ir įgūdžiai kontaktui su krizinį nėštumą išgyvenančiomis moterimis. Krizinio nėštumo centrai ir kitos įstaigos, teikiančios pagalbą krizinio nėštumo atvejais Lietuvoje. Jų veiklos pobūdis ir reikšmė.
1.176	Pagrindiniai ūminio ir lėtinio skausmo valdymo principai	16 val. T – 11 val. P – 5 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, perfuzininkai	Skausmo samprata. Skausmo klasifikacija. Skausmo įvertinimas, diagnostika. Galvos, nugaros ir neuropatinis skausmas. Onkologinis skausmas. Pooperacinis skausmas. Lėtinis skausmas, skausmo liga. medikamentiniai ir nemedikamentiniai skausmo malšinimo metodai.
1.177	ŽIV/AIDS ir lytiškai plintančių infekcijų profilaktika ir kontrolė	24 val. T – 24 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, perfuzininkai	ŽIV/AIDS/LPI epidemiologinė situacija pasaulyje, Europoje ir Lietuvoje. Lytiškai plintančių infekcijų išaiškinimo bendrieji principai. Lytiškai plintančių ligų valdymas Lietuvoje. Konsultacinė pagalba. Bakterinės lytiškai plintančios ligos. Virusinės lytiškai plintančios infekcijos. Lytiškai plintančių infekcijų gydymo ir profilaktikos principai, slaugos ypatumai.
1.178	Visuotinis naujagimių akių tikrinimas	16 val. T – 8 val. P – 8 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai	Visuotinis naujagimių akių tikrinimas, jį reglamentuojantys teisės aktai Lietuvoje. Statistiniai duomenys Lietuvoje, Europoje, pasaulyje. Regėjimo sistemos anatomija ir fiziologija. Naujagimio akių anatominiai ypatumai. Įgimtos akių ligos. Naujagimių akių tyrimo algoritmas. Tyrimo rezultatų interpretacija. Tėvų informavimas.
1.179	Visuotinis naujagimių tikrinimas dėl įgimtų medžiagų apykaitos ligų	16 val. T – 12 val. P – 4 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai	Visuotinį naujagimių tikrinimą dėl įgimtų medžiagų apykaitos ligų Lietuvoje reglamentuojantys teisės aktai. Statistiniai duomenys Lietuvoje, Europoje, pasaulyje. Įgimtų medžiagų apykaitos ligų apžvalga: fenilketonurija, įgimta hipotirozė, galaktozemia, įgimta antinksčių hiperplazija (adrenogenitalinis sindromas): ligų etiologija, dažnis, patogenezė, klinikiniai simptomai, diagnostikos ir gydymo principai. Visuotinio naujagimių tikrinimo dėl įgimtų medžiagų apykaitos ligų tvarka, naujagimio kraujo paėmimo reikalavimai, pakartotiniai tyrimai. Tėvų informavimas, atsakymas leisti tikrinti naujagimį dėl įgimtų medžiagų apykaitos ligų.
1.180	Hemodialize gydomų pacientų slaugymo ypatumai	40 val. T – 27 val. P – 13 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Inkstų anatomija ir fiziologija. Lėtinė inkstų liga, jos priežastys, gydymo principai, pacientų slaugymo ypatumai. Dializės indikacijos. Dializės paslaugų teikimo bendrieji ir specialieji reikalavimai. Hemodializės sistema. Dializatoriai, naudojami hemodializės metu. Hemodializės aparato ir priemonių paruošimas. Paciento paruošimas hemodializės procedūroms. Arterioveninės jungties ir centrinės venos kateterio priežiūra. Hemodializės atlikimo technika. Hemodializės procedūros kokybės vertinimas. Galimos hemodializės komplikacijos. Kiti pakaitinės inkstų terapijos būdai. Peritoninė dializė, atlikimo ypatumai. Inkstų transplantacija, jos problemos. Dialize gydomų pacientų mitybos ir reabilitacijos ypatumai. Infekcijų kontrolės reikalavimai.
1.181	Kraujo donorystės aktualijos	24 val. T – 8 val. P – 8 val.	Vilnius, Kaunas	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Kraujo donorystės skatinimas. Teisiniai, medicininiai ir socialiniai kraujo donorystės aspektai. Kraujo donorų atranka. Donorų kraujo paėmimas. Pirmoji medicinos pagalba įvykus nepageidaujamoms donoro organizmo reakcijoms. Konservuoto kraujo ir jo komponentų ruošimas. Kraujo ir jo komponentų saugojimo ir transportavimo taisyklės. Kraujo ir jo komponentų atsekamumas ir kokybės kontrolė.
1.182	Personalo valdymas	24 val. T – 24 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai	Vadovavimas ir lyderystė. Komandinio darbo pagrindai. Personalo motyvacija. Darbo teisės aspektai sveikatos priežiūroje. Darbo organizavimo principai.

Kodas	Programos pavadinimas	Trukmė (val.) T – teorija P – praktika	Programos vykdymo vieta	Tikslinė dalyvių grupė	Programos aprašas
1.183	Žaizdų priežiūros aktualijos	16 val. T – 11 val. P – 5 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, paramedikai	Ūmių ir lėtinių žaizdų atsiradimo priežastys, pirmoji medicinos pagalba. Pirminis žaizdos sutvarkymas. Žaizdų priežiūros priemonės. Žaizdų infekcijos profilaktika. Medicininės atliekos, jų tvarkymas.
1.184	Pacientų, sergančių galvos smegenų insultu, slaugos ypatumai	32 val. T – 20 val. P – 12 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Galvos smegenų insulto diagnostikos, gydymo, slaugos ir reabilitacijos principai. Saugios aplinkos palaikymo ir bendravimo problemos, jų sprendimas. Kvėpavimo problemos ir jų sprendimas. Mitybos problemos ir jų sprendimas. Šalinimo problemos ir jų sprendimas. Asmens higienos problemos, jų sprendimas. Kūno temperatūros reguliavimo, lyties raiškos, miego sutrikimai ir jų sprendimas. Judėjimo, kasdieninės veiklos problemos ir jų sprendimas. Pacientų, patyrusių galvos smegenų insultą, paliatyvosios slaugos ypatumai.
1.185	Tuberkuliozės diagnostikos, gydymo, kontrolės ir profilaktikos pagrindai.	4 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Tuberkuliozės sukėlėjai, plitimo keliai. Tuberkuliozės formos. Tuberkuliozės pasireiškimas ir diagnostika. Vaistai. Tuberkuliozės gydymo principai. Pasaulio sveikatos organizacijos kovos su tuberkulioze strategija. Slaugytojo vaidmuo valdant tuberkuliozės atvejį.
1.186	Pacientų, sergančių širdies ir kraujagyslių ligomis, slaugos ypatumai	32 val. T – 22 val. P – 10 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Panevėžys, Šiauliai	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Slaugytojo vaidmuo slaugant pacientus, sergančius širdies ir kraujagyslių ligomis. Komandinio darbo ypatumai kardiologijos skyriuje. Širdies ir kraujagyslių ligų gydymui vartojami vaistai, jų administravimas. Koronarinė širdies liga, rizikos faktoriai, klinikiniai simptomai, profilaktika. Arterinė hipertenzija, klinika, klasifikacija. Slaugytojo vaidmuo arterinės hipertenzijos valdyme. 24 val. AKS monitoravimas. Širdies ritmo ir laidumo sutrikimai. Pacientų su ritmo ir laidumo sutrikimais slaugos ypatumai. EKG pakitimai ūminių kardiologinių būklių metu ir esant ritmo sutrikimams, jų vertinimas. 24 val. EKG monitoravimas. Ūminės būklės kardiologijoje, jų priežastys, klinika, būtinios pagalbos teikimo principai bei slaugos ypatumai. Pradinis ir specialusis suaugusio žmogaus gaivinimas. Pacientų gydymo principai ir slaugos ypatumai po gaivinimo. Gyvybinių funkcijų monitoravimas intensyvios priežiūros skyriuje (telemetrija). Hipotermijos taikymo ypatumai. Pacientų, sergančių širdies ir kraujagyslių ligomis bei jų artimųjų mokymas, konsultavimas. Nuotolinė pacientų priežiūra.
1.187	Pirmoji medicinos pagalba (pagrindai)	8 val. T – 4,5 val. P – 3,5 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Masažuotojai, kineziterapeutai, kineziterapeutų padėjėjai, ergoterapeutai, gydytojo odontologo padėjėjai, burnos higienistai, klinikos laborantai, mikrobiologijos laborantai, biomedicinos technologai, dietistai, slaugytojo padėjėjai, visuomenės sveikatos specialistai	Vaiko ir suaugusio pradinis gaivinimas. Pirmoji pagalba užspringimo atveju. Pirmoji medicinos pagalba traumų atveju. Vabzdžių, gyvačių įgėlimai, gyvūnų įkandimai.
1.188	Vadybos pagrindai: organizacinės kultūros įtaka sveikatos priežiūros įstaigos veiklai	40 val. T – 40 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, gydytojo odontologo padėjėjai, vaistininko padėjėjai, perfuzininkai, masažuotojai, kineziterapeutai, kineziterapeuto padėjėjai, ergoterapeuto padėjėjai, biomedicinos technologai, radiologijos technologai	Vadybos samprata. Organizacinės kultūros vertinimas ir palaikymas. Organizacinės kultūros pokyčiai ir jų valdymas.
1.189	Slaugos ypatumai perioperaciniu laikotarpiu	24 val. T – 16 val. P – 8 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai	Operacijų rūšys, klasifikacija. Operacijos rizikos veiksniai, jų nustatymas. Paciento paruošimas operacijai. Pacientų mokymas priešoperaciniu ir pooperaciniu laikotarpiu. Perioperacinė pacientų priežiūra. Operacinių žaizdų infekcija, prevencijos galimybės. Paciento mitybos korekcija perioperaciniu laikotarpiu. Pacientų mokymas, rekomendacijos po chirurginės intervencijos.
1.190	Slaugos proceso kokybės valdymas	16 val. T – 8 val. P – 8 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Slaugos proceso kokybės valdymo planavimas. Slaugos proceso kokybės valdymo palaikymas ir vykdymas. Slaugos proceso kokybės valdymo tikrinimas ir vertinimas. Slaugos proceso kokybės valdymo gerinimo ir veiksmingumo vertinimas. Slaugos proceso kokybės valdymo aprašo rengimas.
1.191	Senėjimo įtaka sveikatai ir gyvenimo kokybei	32 val. T – 26 val. P – 6 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Amžiaus ir senėjimo samprata. Gyvenimo kokybės samprata. Dažniausiai pasitaikančios pagyvenusių ir senų žmonių ligos, jų įtaka gyvenimo kokybei. Pagrindinės geriatrinės būklės ir sindromai. Tarpdisciplininė pagyvenusių ir senų žmonių priežiūra. Ilgalaikės slaugos kokybės kriterijai.

Kodas	Programos pavadinimas	Trukmė (val.) T – teorija P – praktika	Programos vykdymo vieta	Tikslinė dalyvių grupė	Programos aprašas
1.192	Šiuolaikinis požiūris į tuberkuliozę	24 val. T – 24 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai	TB epidemiologinė situacija pasaulyje, Europoje ir Lietuvoje. Medicininiai ir socialiniai TB aspektai. TB formos, simptomai ir diagnostikos principai. TB gydymui vartojamų vaistų farmakologija. TB gydymo principai, gydymo kontrolė. Vaikų TB gydymo ypatumai. Pirminė tuberkuliozė. BCG vakcinacija. Infekuotų ŽIV ir sergančių AIDS TB gydymo ypatumai. TB sergančių pacientų slaugos principai. Sergančiųjų TB ir šeimos narių mokymas. TB prevencija. PSO kovos su TB strateginės nuostatos. Slaugytojo vaidmuo valdant TB atvejį. TB infekcijos kontrolės reikalavimai.
1.193	Klausos sutrikimų patikra ir reabilitacijos galimybės	24 val. T – 17 val. P – 7 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Klausos sistemos anatomija ir fiziologija. Dažniausi klausos sutrikimai bei jų diagnostikos ypatumai. Pagrindiniai klausos tyrimo metodai. Tyrimų rezultatų interpretacijos pagrindai. Klausos sutrikimų reabilitacijos galimybės suaugusių ir vaikų amžiaus grupėse. Klausos sutrikimų prevencija.
1.194	Paliatyviosios pagalbos aktualijos	40 val. T – 33 val. P – 7 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Paliatyviosios pagalbos samprata ir principai. Paliatyviosios pagalbos teisiniai aktai, organizacija. Etiniai klausimai. Holistinis paciento ir jo šeimos slaugos poreikių bei slaugos planavimas. Burnos priežiūra: slaugos poreikių nustatymas, planavimas ir slauga. Vidurių užkietėjimas: slaugos poreikių nustatymas, planavimas ir slauga. Pykinimas ir vėmimas: slaugos poreikių nustatymas, planavimas ir slauga. Atkaklus kosulys: slaugos poreikių nustatymas, planavimas ir slauga. Dusulys: slaugos poreikių nustatymas, planavimas ir slauga. Žagsėjimas: slaugos poreikių nustatymas, planavimas ir slauga. Niežulys: slaugos poreikių nustatymas, planavimas ir slauga. Delyras ir demencija: slaugos poreikių nustatymas, planavimas ir slauga. Šlapinimosi sutrikimai: slaugos poreikių nustatymas, planavimas ir slauga. Nugaros smegenų kompresija: slaugos poreikių nustatymas, planavimas ir slauga. Paskutinės dienos. Dvasinė parama. Gedėjimas. Socialinės problemos.
1.195	Slaugos ypatumai sergant alerginėmis ligomis	32 val. T – 20 val. P – 12 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Žmogaus imuninės sistemos ypatumai. Alerginių reakcijų tipai ir mechanizmai. Šiuolaikiniai alerginių ligų nustatymo metodai. Maisto ir kontaktinių alergenų sukeltos alerginės reakcijos, diagnostikos ir gydymo principai, slaugos ypatumai. Profilaktika. Kvėpavimo takų alerginės ligos, diagnostikos ir gydymo principai, slaugos ypatumai. Profilaktika. Dilgėlinė, diagnostikos ir gydymo principai, slaugos ypatumai. Profilaktika. Alerginėmis ligomis sergančių pacientų ir jų artimųjų mokymas, slauga. Alergija medikamentams, diagnostikos, gydymo ir profilaktikos principai. Anafilaksinės reakcijos, pirmoji medicinos pagalba ir profilaktika.
1.196	Medicinos priemonių (prietaisų) ir gaminių sterilizacija ir sterilizacijos proceso kontrolė	16 val. T – 9 val. P – 7 val.	Vilnius, Klaipėda, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), infekcijų kontrolės gydytojo arba specialisto padėjėjai, akušeriai, gydytojo odontologo padėjėjai, medicininiai sterilizatorių aparatininkai, perfuzininkai	Sterilizuojamų medicinos priemonių (prietaisų) ir gaminių pakavimas. Sterilizuojamų medicinos priemonių (prietaisų) ir gaminių sterilizacijos kontrolė. Sterilizuotų medicinos priemonių (prietaisų) ir gaminių saugojimas ir atsekamumas.
1.197	Sveikatos priežiūros specialistų saugos aktualijos	24 val. T – 24 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, masažuotojai, kineziterapeutai, kineziterapeutų padėjėjai, biomedicinos technologai, paramedikai, perfuzininkai, slaugytojo padėjėjai	Darbuotojų sveikatos saugos reglamentavimas Lietuvoje. Su darbu susijusios ir profesinės ligos, prevencijos principai. Bendrieji darbo vietų ir darbo priemonių saugos reikalavimai. Pavojingi ir (ar) kenksmingi darbo aplinkos veiksniai, profesinės rizikos vertinimas ir valdymas. Nelaimingi atsitikimai darbe, jų priežastys ir prevencijos priemonės. Cheminių ir biologinių veiksmų keliama rizika sveikatai, darbuotojų apsaugos ir prevencijos priemonės. Per kraują plintančių infekcijų prevencija. Medicinos personalo rankų higienos reikalavimai. Medicininis atliekų tvarkymo saugos reikalavimai. Psichosocialinė rizika darbe, prevencijos priemonės. Ergonominiai rizikos veiksniai, prevencijos priemonės. Darbuotojų saugos ir sveikatos prevencinių priemonių įgyvendinimas įstaigoje.
1.198	Pacientų, sergančių cukriniu diabetu, slauga	40 val. T – 30 val. P – 10 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai	Cukrinis diabetas, klinika, susirgimo priežastys, tipai gydymo ir slaugos ypatumai. Lėtinis cukrinio diabeto komplikacijos ir jų prevencija. Hiper - hipoglikeminė koma, jų diferencinė diagnostika ir pirmoji medicinos pagalba. Sergančiųjų cukriniu diabetu kojų priežiūros ypatumai. Pacientų savikontrolės priemonės sergant cukriniu diabetu. Mitybos planavimas sergant cukriniu diabetu. Socialinė sergančiųjų cukriniu diabetu apsauga. Psichologinės sergančiųjų cukriniu diabetu problemos.
1.199	Hospitalinių infekcijų kontrolė ir profilaktika	24 val. T – 20 val. P – 4 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, perfuzininkai, gydytojo odontologo padėjėjai, slaugytojo padėjėjai	Hospitalinių infekcijų (HI) epidemiologija. Hospitalinių infekcijų epidemiologinė priežiūra. Hospitalinių infekcijų kontrolės priemonės. HI sukėlėjai, plitimo būdai. Hospitalinių infekcijų atsiradimo rizikos mažinimas.
1.200	Pacientų, sergančių kvėpavimo ligomis, slauga	24 val. T – 13 val. P – 11 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), perfuzininkai	Dažniausiai pasitaikančios kvėpavimo organų sistemos ligos. Kvėpavimo organų sistemos tyrimai. Pacientų, sergančių kvėpavimo ligomis, slaugos ypatumai. Metodai ir pagalbinės priemonės paciento kvėpavimui gerinti.

Kodas	Programos pavadinimas	Trukmė (val.) T – teorija P – praktika	Programos vykdymo vieta	Tikslinė dalyvių grupė	Programos aprašas
1.201	Vaikų, sergančių infekcinėmis ligomis, slauga	40 val. T – 24 val. P – 16 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Vaikų užkrečiamųjų ligų klasifikacija, sukėlėjai, epidemiologija. Oro lašeliu būdu užkrečiamos ligos, etiologija. Žarnyno užkrečiamosios ligos ir toksinės infekcijos, etiologija. Ypač pavojingos užkrečiamosios ligos, etiologija. Vaikų, sergančių infekcinėmis ligomis, slaugos ypatumai. Infekcijos plitimo kontrolė ir prevencija.
1.202	Pagyvenusių žmonių mitybos ypatumai	16 val. T – 11 val. P – 5 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), dietistai	Mitybos reikšmė pagyvenusių žmonių sveikatai. Senstančio organizmo fiziologinių pakitimų įtaka mitybai. Pagyvenusių žmonių nepakankamos mitybos priežastys ir rizikos veiksniai. Pagyvenusių žmonių mitybos būklės vertinimas. Maistinių medžiagų poreikių skaičiavimo pagrindai. Pagyvenusių ir sunkių būklių žmonių maitinimo ypatumai.
1.203	Ambulatorinėse slaugos paslaugos namuose	40 val. T – 23 val. P – 17 val.	Vilnius, Klaipėda, Kaunas, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Slaugos paslaugų organizavimas. EKG užrašymas. Intraveninio periferinio kateterio įvedimas ir priežiūra, centrinės venos kateterio priežiūros ypatumai. Kraujo paėmimas tyrimams ir pristatymas į laboratoriją. Šlapimo pūslės kateterizavimas ir priežiūra. Trofinių opų, pragulų ir žaizdų priežiūra. Dirbtinių kūno angų (stomų) priežiūra. Tracheostomų priežiūra, gleivių išsiurbimas. Deguonies aparatų naudojimo ypatumai. Zondo įterpimas, priežiūra, enterinis maitinimas. Kompensuojamos slaugos priemonės, jų išrašymo tvarka. Pacientų ir jų artimųjų mokymas. Bendravimo su pacientais ir artimaisiais ypatumai.
1.204	Stresas darbe ir jo įveikos ypatumai	16 val. T – 13 val. P – 3 val.	Vilnius, Klaipėda, Kaunas, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, kineziterapeutai, kineziterapeutų padėjėjai, masažuotojai, slaugytojo padėjėjai	Streso poveikis žmogaus sveikatai. Stresą įtakojantys veiksniai. Patiriamo streso požymiai. Streso įveikos būdai bei jų pasirinkimo galimybės.
1.205	Piktnaudžiavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis ir priklausomybių prevencija	32 val. T – 32 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai	Piktnaudžiavimas psichoaktyviosiomis medžiagomis ir priklausomybės. Priklausomybė nuo nikotino. Priklausomybė nuo alkoholio. Naujosios psichoaktyviosios medžiagos: klinikiniai aspektai, intoksikacija, detoksikacijos principai. Piktnaudžiavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis ir priklausomybių prevencija.
1.206	Traumatologijos - ortopedijos skyriaus pacientų slaugos ypatumai	40 val. T – 22 val. P – 18val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Dažniausiai atliekamos ortopedinės operacijos. Dažniausiai pasitaikančios traumos. Pirmosios medicinos pagalbos teikimo principai. Pacientų paruošimas operacijai ortopedijos-traumatologijos skyriuje. Pacientų slauga po ortopedinių ir traumatologinių operacijų. Chirurginė infekcija ir jos profilaktika. Reabilitacijos periodas. Vaikų ortopedijos ir traumatologijos ypatumai.
1.207	Parenterinės mitybos metodika ir ypatumai	4 val. T – 3 val. P – 1 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Klinikinės mitybos poreikis stacionare. Parenterinė mityba.
1.208	Enterinės mitybos metodika ir ypatumai	4 val. T – 3 val. P – 1 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Klinikinės mitybos poreikis stacionare. Enterinė mityba.
1.209	Klinikinės mitybos metodika ir ypatumai	8 val. T – 6 val. P – 2 val.	Vilnius, Klaipėda, Kaunas, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Klinikinės mitybos poreikis ambulatoriškai gydomiems pacientams. Mitybos terapijos galimybės namuose. Enterinė mityba namuose. Parenterinė mityba namuose.
1.210	Bendravimas su pacientais sveikatos priežiūros įstaigoje: praktinės psichologijos taikymas medicinos darbuotojo veikloje	8 val. T – 4 val. P – 4 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, kineziterapeutai, kineziterapeutų padėjėjai, gydytojo odontologo padėjėjai, slaugytojo padėjėjai, odontologo pagalbininkai	Bendravimo su pacientais svarba sveikatos priežiūros įstaigoje. Baziniai pacientų poreikiai. Pacientas ir klientas: panašumai ir skirtumai. Bendravimo su pacientu etapai sveikatos priežiūros įstaigoje. Nuostatos ir požiūriai pacientų ir medicinos darbuotojų tarpusavio bendravime. Nuostatų atspindys elgesyje. Pagrindiniai bendravimo įgūdžiai, lemiantys konstruktyvų bendravimą su pacientu. Dėmesingas bendravimas. Konfliktinės situacijos, jų valdymas. Bendravimo strategijų pasirinkimas konfliktinių situacijų metu.
1.211	Profesinis bendravimas darbo grupėje: psichologiniai komunikacijos sveikatos priežiūros įstaigoje aspektai	8 val. T – 3 val. P – 5 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai, kineziterapeutai, kineziterapeutų padėjėjai, gydytojo odontologo padėjėjai, slaugytojo padėjėjai, odontologo pagalbininkai	Bendravimas dirbant sveikatos priežiūros įstaigoje. Konstruktyvus bendravimo darbo aplinkoje nauda. Komanda ir darbo grupė. Komandinis darbas kaip konstruktyvus dalykinis bendravimas. Dalykinio bendravimo situacijos (aktualios sveikatos priežiūros įstaigoje). Esminiai asmens poreikiai, aktualūs bendraujant darbo aplinkoje. Santykiai darbo grupėse. Pozityvių dalykinių santykių kūrimas ir palaikymas. Nuostatų ir požiūrių atspindys elgesyje. Pagrindiniai bendravimo įgūdžiai, lemiantys konstruktyvų bendravimą darbo grupėje. Dėmesingas ir įsisąmonintas bendravimas. Komunikacija, skatinanti bendradarbiavimą: dialogu paremtas bendravimas darbinėje diadoje ar grupėje.
1.212	Valymo ir dezinfekcijos medžiagų saugus naudojimas asmens sveikatos priežiūros įstaigoje	8 val. T – 6 val. P – 2 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), slaugytojo padėjėjai, odontologo pagalbininkai, dezinfekuotojai	Valymo ir dezinfekcijos medžiagos bei jų grupės. Cheminių medžiagų saugaus naudojimo ASPĮ principai. Medicinos prietaisų, daiktų ir aplinkos higiena ASPĮ.

Kodas	Programos pavadinimas	Trukmė (val.) T – teorija P – praktika	Programos vykdymo vieta	Tikslinė dalyvių grupė	Programos aprašas
3.7	Pagyvenusių žmonių, turinčių psichikos sveikatos sutrikimų, slaugos ypatumai	24 val. T – 18 val. P – 6 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos)	Biologiniai žmogaus senėjimo aspektai, amžiniai kognityvinių funkcijų pokyčiai. Pagyvenusių ir senų žmonių psichikos sveikatos pokyčiai. Slaugos ypatumai gerontopsichiatrijoje. Užimtumo terapija gerontopsichologijoje. Etiniai principai dirbant su senyvo amžiaus pacientais, turinčiais psichikos sutrikimų.
3.11	Pacientų, sergančių depresija, slauga	16 val. T – 12 val. P – 4 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Bendrosios praktikos slaugytojai (visos specializacijos), akušeriai	Depresijos simptomai ir formos. Pogimdyminė depresija. Suicido rizika. Slaugos proceso taikymas, sergantiems depresija. Dokumentavimas.
4.2	Operacinės slaugytojo darbo ypatumai	40 val. T – 31 val. P – 9 val.	Vilnius, Kaunas	Operacinės slaugytojai	Darbo organizavimo ypatumai operacinėje. Operacinės slaugytojo darbo ir sveikatos sauga. Paciento slauga ir sauga operacinėje. Infekcijų epidemiologinė priežiūra, valdymo principai operacinėje. Tiriamosios medžiagos paėmimas, saugojimas, transportavimas.
4.6	Operacinės slaugytojo darbo aspektai laparoskopinių operacijų metu	24 val. T – 10 val. P – 14 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Operacinės slaugytojai	Įvadas. Laparoskopinių operacijų raida ir perspektyvos. Laparoskopiniai instrumentai. Pagrindiniai laparoskopinių instrumentų naudojimo ir priežiūros reikalavimas. Laparoskopinė įranga, jos paruošimas operacijoms. Pacientų paruošimas laparoskopinėms operacijoms. Operacinės slaugytojo vaidmuo. Pooperacinė pacientų priežiūra.
5.6	Šiuolaikinė anestezija, jos valdymo ypatumai	24 val. T – 15 val. P – 9 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojai, anesteziškai	Anestezijai naudojamų vaistų farmakologija. Vaistų farmakokinetika ir farmakodinamika. Medikamentų ir švirkštų žymėjimas, jo svarba. Prieoperacinis vizitas, paciento būklės įvertinimas prieš anesteziją ir operaciją. Paciento fizinės būklės vertinimas pagal ASA klasifikaciją. Anestezijos rūšys, pasiruošimas ir asistavimas anestezijai planinių operacijų metu, gyvybinių veiklų monitoravimas, pooperacinės slaugos ypatumai. Anestezijos ypatumai akušerijoje - ginekologijoje. Vaikų anestezijos ypatumai. Anestezija ekstrinių operacijų metu. Skubi intubacija, apsunkinta intubacija, endotrachėjinė intubacija naudojant video, endoskopines įrangas, paruošimas darbui, asistavimas procedūros metu. Gyvybinių funkcijų kontrolė ir korekcija anestezijos metu. Teisingas paciento pozicionavimas ant operacinio stalo. Piktybinė hipertermija. Anestezijos ir anksstyvo pooperacinio laikotarpio anesteziologinės komplikacijos, jų profilaktika.
5.7	Pradinis ir specializuotas suaugusiųjų gaivinimas stacionarinėse sveikatos priežiūros įstaigose	16 val. T – 10 val. P – 6 val.	Vilnius, Kaunas, Šiauliai, Panevėžys	Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojai	Teisės aktai, reglamentuojantys gaivinimo procesą Lietuvoje. Etiniai gaivinimo aspektai. Mirtis. Širdies sustojimo mechanizmai. Pirmoji pagalba. Pradinis gaivinimas. Automatinių išorinių defibriliatorių panaudojimas. Pagalba užspringus. Specializuotas gaivinimas. Atvirų kvėpavimo takų palaikymas. Potencialiai grįžtamosios širdies sustojimo priežastys. Gaivinimas specialiose situacijose. Pacientų po gaivinimo gydymo ir priežiūros ypatumai. Gaivinimo naujovės. Naujausios Europos gaivinimo tarybos rekomendacijos.
5.8	Reanimacijos ir intensyviosios terapijos slaugos ypatumai dažniausių kritinių būklių atvejais	40 val. T – 28 val. P – 12 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojai	Darbo organizavimo ypatumai reanimacijos ir intensyviosios terapijos skyriuje. Dokumentacija. Etiniai slaugytojo darbo aspektai. Saugaus darbo, infekcijų kontrolės reikalavimai. Kritinių būklių gydymui naudojami vaistai, jų administravimas. Pradinio ir specializuoto gaivinimo pagrindai. Pacientų po gaivinimo gydymo ir priežiūros ypatumai RITS. Kritinės būklės dėl kraujotakos nepakankamumo: klinika, diagnostikos, intensyviosios terapijos ir slaugos ypatumai. Kritinės būklės dėl kvėpavimo nepakankamumo: klinika, diagnostikos, intensyviosios terapijos ir slaugos ypatumai. Ūminis kepenų, kasos, inkstų funkcijos nepakankamumas: klinika, diagnostikos, intensyviosios terapijos ir slaugos ypatumai. Bendrieji intensyviosios terapijos principai ūmių apsinuodijimų atveju. Šokas: klinika, diagnostikos, intensyviosios terapijos ir slaugos ypatumai. Koma: klinika, diagnostikos, intensyviosios terapijos ir slaugos ypatumai. Kitos dažniau pasitaikančios kritinės būklės: klinika, diagnostikos, intensyviosios terapijos ir slaugos ypatumai. Skausmo kontrolė RITS. Pacientų slaugymo ypatumai RITS. Specifinės slaugos procedūros ir invaziniai tyrimai/procedūros, pasiruošimas ir asistavimas.
7.11	Profesinė etika, burnos ligų profilaktika, būtinoji medicinos pagalba ir infekcijų kontrolė odontologinėje praktikoje	8 val. T – 7 val. P – 1 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Gydytojo odontologo padėjėjams, burnos higienistams, odontologo pagalbininkams	Profesinė etika. Burnos ligų profilaktika. Būtinoji medicinos pagalba. Infekcijų kontrolė odontologijoje.
7.12	Odontologinės priežiūros (pagalbos) ypatumai burnos, veido ir žandikaulių srities chirurginių intervencijų atvejais	16 val. T – 11 val. P – 5 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Gydytojo odontologo padėjėjai	Burnos, veido ir žandikaulių srities uždegimai, gydymo principai, profilaktika. Burnos, veido ir žandikaulių srities navikai, gydymo principai, profilaktika. Burnos, veido ir žandikaulių srities traumos, gydymo principai. Pirmoji medicinos pagalba. Chirurginė odontologija. Infekcijų kontrolė chirurginių intervencijų metu.

Kodas	Programos pavadinimas	Trukmė (val.) T – teorija P – praktika	Programos vykdymo vieta	Tikslinė dalyvių grupė	Programos aprašas
8.23	Hematologinių tyrimų naujovės	40 val. T – 28 val. P – 12 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda	Biomedicinos technologai, klinikos laborantai	Pagrindiniai darbo principai sveikatos priežiūros įstaigos laboratorijose. Veiksniai, turintys įtakos hematologinių tyrimų kokybei (preanaliziniame, analiziniame ir poanaliziniuose perioduose). IT taikymas laboratorijos darbe. Medicinos prietaisų instaliavimo, eksploatavimo ir naudojimo tvarka sveikatos priežiūros įstaigos laboratorijose. Saugaus darbo reikalavimai sveikatos priežiūros įstaigos laboratorijose. Reagentų, cheminių medžiagų registravimas, racionalus naudojimas, apskaita. Hematologiniai tyrimai (automatizuoti, mikroskopinis citomorfologinis kraujo tepinėlio tyrimas), jų atlikimo reikalavimai, vertinimo principai. Vidaus ir išorės kokybės kontrolės atlikimo bei vertinimo ypatumai.
8.24	Biocheminių ir imunocheminių tyrimų naujovės	40 val. T – 33 val. P – 7 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda	Biomedicinos technologai, klinikos laborantai	Pagrindiniai darbo principai sveikatos priežiūros įstaigos laboratorijoje. Preanalizinis laboratorinio tyrimo etapas, jo ypatumai. Saugaus darbo reikalavimai sveikatos priežiūros įstaigos laboratorijose. Pagrindiniai biocheminių ir imunocheminių tyrimų vidaus kokybės ir išorinės kokybės įvertinimo programos principai. Angliavandenių apykaita, jos sutrikimai. Bilirubino apykaita, jos laboratoriniai rodikliai. Geltų laboratorinė diagnostika. Inkstų funkcijos laboratoriniai rodikliai. Baltymų elektroforezė. Imunofiksacija. Specifinių baltymų nustatymo metodai ir jų klinikinė reikšmė. Fermentai, jų nustatymo metodai, gautų rezultatų klinikinė reikšmė. Lipidų ir lipoproteinų apykaitos rodikliai, jų klinikinė reikšmė. Kalio, natrio, kalcio, chloro, magnio, fosforo ir geležies apykaita, jos sutrikimas. Rūgščių – šarmų pusiausvyros nustatymas, klinikinė reikšmė. Kraujo krešėjimo sistema, dažniausiai pasitaikantys jos sutrikimai. Širdies raumens pažeidimo žymenys, jų klinikinė reikšmė. Skydliaukės ir jos veiklą reguliuojantys hormonai, jų nustatymas. Vėžio žymenų svarba laboratorinėje diagnostikoje.
8.25	Klinikiniai mikrobiologiniai tyrimai: tyrimų principai ir techninių veiksmų įtaka tyrimų rezultatams	40 val. T – 17 val. P – 23 val.	Vilnius	Biomedicinos technologai, klinikos ir mikrobiologijos laborantai	Pagrindiniai darbo ir tyrimų kokybės vadybos principai mikrobiologijos laboratorijoje. IT taikymas laboratorijos darbe. Klinikinė mikrobiologija: tikslai, tyrimo metodai. Ėminio paėmimo iš įvairių infekcijos židinių ir transportavimo mikrobiologiniam tyrimui reikalavimai, savalaikio atsakymo pateikimo svarba klinikinėje praktikoje. Mitybos terpių rūšys, jų gaminimo aspektai, galimos klaidos ir klaidų poveikis mikrobiologinio tyrimo kokybei. Terpių kokybės tyrimo metodai. Mikroorganizmų atsparumo antibiotikams tyrimas automatinėmis identifikavimo sistemomis ir rankiniais metodais bei kokybės kontrolė. Anaerobinių bakterijų mikrobiologinės diagnostikos ypatumai. Sepsis. Infekcijos židynys – kateteriai, drenai, zondai. Skystų organizmo ėminių mikrobiologinė diagnostika automatinėmis identifikavimo sistemomis ir rankiniais metodais. <i>Enterobacteriaceae</i> šeimos bakterijų mikrobiologinė diagnostika automatinėmis identifikavimo sistemomis ir rankiniais metodais. Viršutinių ir apatinių kvėpavimo takų infekcijų sukėlėjai, mikrobiologinės diagnostikos metodai. Infekcinių žymenų serologinė diagnostika.
8.27	Infekcijų žymenų laboratorinė diagnostika	24 val. T – 17 val. P – 7 val.	Vilnius	Biomedicinos technologai, klinikos laborantai	Pagrindiniai darbo organizavimo principai sveikatos priežiūros įstaigos laboratorijoje. Veiksniai, turintys įtakos infekcijų žymenų tyrimų kokybei. Saugaus darbo reikalavimai sveikatos priežiūros įstaigos laboratorijoje. Infekcijų žymenų tyrimų metodai. Pagrindiniai tyrimų vidaus kokybės ir išorinės kokybės įvertinimo programos principai. Hepatitų A, B, C virusų antigenų ir antikūnų nustatymas. Žmogaus imunodeficitinio viruso (ŽIV) tyrimai. <i>Herpes</i> virusų antikūnų nustatymas. Nėštumo patologijas sukeliančių infekcijų (TORCH) tyrimai. Kombinuoti HBV, HCV ir ŽIV tyrimai nukleorūgščių amplifikacijos metodu. Kitų paplitusių infekcijų žymenų tyrimas.
8.28	Imunohematologinių tyrimų atlikimo principai	24 val. T – 16 val. P – 8 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Panevėžys, Šiauliai,	Klinikos laborantai, biomedicinos technologai	Šiuolaikiniai darbo principai imunohematologijos laboratorijoje. Tyrimų kokybės sistema, jos taikymas. Saugaus darbo reikalavimai sveikatos priežiūros įstaigos laboratorijose. Imunohematologijos pagrindai. Antigenai ir antikūnai. Antigenų ir antikūnų sąveikos nustatymo būdai. Imunohematologinių tyrimų atlikimo tvarka, pagrindiniai reikalavimai. Kraujo grupės pagal ABO antigenus nustatymas. Problemos nustatant kraujo grupes pagal ABO. Kraujo grupės pagal Rh sistemos antigenus. Rh D variantai ir Kell antigenų nustatymas. Kumbso reakcija, jos atlikimo metodai, klinikinė reikšmė. Imunohematologiniai tyrimai, atliekami donorui ir recipientui, kai recipiento kraujyje antikūnų nerasta arba rasti antikūnai.
8.29	Kraujo parazitologiniai laboratoriniai tyrimai	40 val. T – 17 val. P – 23 val.	Vilnius	Biomedicinos technologai, klinikos ir mikrobiologijos laborantai	Kraujo ir parazitinių ligų laboratorinės diagnostikos ikianalizinio, analizinio ir poanalizinio etapo ypatumai, laboratorinių tyrimų kokybės kontrolės principai. Kraujo ir audinių parazitinių ligų sukėlėjai, jų biologija, epidemiologija, patogenezė, klinika, laboratorinė diagnostika.
8.30	Aktualių žarnyno parazitinių ligų laboratorinė diagnostika	40 val. T – 18 val. P – 22 val.	Vilnius	Biomedicinos technologai, klinikos ir mikrobiologijos laborantai	Medicininės parazitologijos pagrindai. Žarnyno parazitinių ligų laboratorinė diagnostika, ikianalizinio, analizinio ir poanalizinio etapo ypatumai, laboratorinių tyrimų kokybės kontrolės principai. Žarnyno parazitinių ligų sukėlėjai, jų biologija, epidemiologija, patogenezė, klinika, laboratorinė diagnostika.
9.5	Rentgenologinio darbo specifika politraumų atvejais	24 val. T – 12 val. P – 12 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Panevėžys, Šiauliai	Radiologijos technologai	Rentgenologinio tyrimo ypatumai politraumų atvejais. Rentgenogramų atlikimo technika esant imobilizacijai. Pilvo rentgenogramų atlikimo technika traumų atvejais. Galvos rentgenogramų atlikimo technika traumų atvejais. Stuburo rentgenogramų atlikimo technika traumų atvejais. Naujovės atliekant rentgenogramas politraumų atvejais.

Kodas	Programos pavadinimas	Trukmė (val.) T – teorija P – praktika	Programos vykdymo vieta	Tikslinė dalyvių grupė	Programos aprašas
9.6	Kompiuterinė ir magnetinio rezonanso tomografijos tyrimų pagrindai	40 val. T – 24 val. P – 16 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Panevėžys, Šiauliai	Radiologijos technologai	Radiologijos skyriaus darbo organizacija. Radiologinio vaizdo formavimo ir archyvavimo technologijos. Radiacinė sauga KT ir MRT tyrimų metu. Radiologijos perspektyva ir naujovės. Radiologinių tyrimų standartizacija. Kontrastinės medžiagos ir jų panaudojimas KT ir MRT tyrimuose. KT tyrimo pagrindai ir metodika. KT taikymas neuroradiologijoje. Akiduobių, prienosinių ertmių, žandikaulių, kaklo minkštųjų audinių KT. Krūtinės ląstos organų KT. Pilvo ir mažojo dubens organų KT. Kaulų, sąnarių ir minkštųjų audinių KT. KT angiografija. MRT tyrimo pagrindai ir metodika. MRT taikymas neuroradiologijoje. Akiduobių, prienosinių ertmių, žandikaulių, kaklo minkštųjų audinių MRT. Pilvo organų, krūtinės ląstos/širdies MRT tyrimas. Dubens organų MRT tyrimas. Kaulų, sąnarių ir minkštųjų audinių MRT. Kokybės kontrolės sistema radiologijoje.
9.9	Mamografinė krūties ligų radiodiagnostika	24 val. T – 15 val. P – 9 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Radiologijos technologai	Mamografinės diagnostikos sistemos. Skaitmenizuota ir skaitmeninė mamografija. Radiacinės saugos pagrindai mamografijos kabinete. Mamogramų vaizdo kokybė. Kokybės kontrolė, įranga jai atlikti. Stereovaizdinė biopsijų sistema. Krūties intervencinės procedūros rentgeno kontrolėje.
10.6	Pažangios fizikinių veiksnių taikymo metodikos	40 val. T – 21 val. P – 19 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Fizinės medicinos ir reabilitacijos slaugytojai, kineziterapeutai, kineziterapeuto padėjėjai	Reabilitacijos organizavimas ir principai. Fizinės medicinos ir reabilitacijos skyriaus darbo organizavimas, saugaus darbo reikalavimai. Pirmoji medicinos pagalba nelaimingo atsitikimo ar gyvybei pavojingos būklės atveju. Nuolatinės ir impulsinių srovių terapija. Elektrinių, elektromagnetinių laukų ir magnetinių įvairaus dažnumo laukų terapija. Mechaninių faktorių panaudojimas gydymui. Ultragarasas. Šviesos terapija. Hidroterapija. Krioterapija ir termoterapija. Inhaliacinė terapija. Haloterapija.
12.8	Pacientų, turinčių limfotakos sutrikimų ir sergančių onkologinėmis ligomis, limfodrenažinis masažas	80 val. T – 21 val. P – 59 val.	Vilnius, Druskininkai, Palanga	Masažuotojai, kineziterapeutai, kineziterapeuto padėjėjai	Limfinė sistema, limfotakos sutrikimai ir jų gydymas. Manualinis limfodrenažas. Kompresija ir bintavimas. Fiziniai metodai. Odos priežiūros ypatumai esant limfotakos sutrikimams. Rekomendacijos pacientui, turinčiam limfotakos sutrikimų bei artimųjų mokymas.
12.9	Kūdikų ir vaikų masažas	40 val. T – 19 val. P – 21 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Masažuotojai, kineziterapeutai, kineziterapeuto padėjėjai	Kūdikų ir vaikų anatomijos ir fiziologijos ypatumai. Masažo poveikis organų sistemoms. Kūdikų ir mažų vaikų masažo ypatumai, būdai, etapai, svarba. Bendravimas su mažaisiais klientais/pacientais. Bendro kūno masažo kūdikiams ir mažiems vaikams atlikimas. Kūdikų ir vaikų gydomojo masažo organizavimas. Reikalavimai masažo procedūrų atlikimui. Pagrindinės vaikų ligos. Paciento bendros būklės įvertinimas. Masažo ypatumai esant vaikų ligoms, indikacijos ir kontraindikacijos. Įvairių masažų taikymas esant vaikų ligoms. Masažas esant atramos ir judinamojo aparato sistemos pakitimams. Masažas esant kvėpavimo sistemos ligoms. Masažas esant centrinės nervų sistemos ligoms. Masažas esant endokrininės, virškinimo sistemų ligoms, mitybos sutrikimams.
13.3	Medicininų sterilizatorių aparatininkų atestavimas	8 val.	Vilnius	Medicininų sterilizatorių aparatininkai	Užkrečiamųjų ligų epidemiologija ir profilaktika. Medicinos prietaisų valymas ir dezinfekcija. Medicinos prietaisų ir gaminių sterilizacija. Darbuotojų sveikatos sauga, gaisrinė sauga ir apsauga nuo elektros naudojant medicininus sterilizatorius. Pirmoji pagalba.
14.1	Profilaktinės dezinfekcijos, dezinfekcijos ir deratizacijos aktualijos	36 val. T – 28 val. P – 8 val.	Vilnius, Kaunas	Dezinfekuotojai	Nauji Lietuvos Respublikos teisės aktai kenkėjų kontrolės klausimais. 2015 m. Europos Sąjungos standartas EN 16636. Tarptautinių standartų reikalavimai kenkėjų kontrolei. Prevencija ir sanitarija. Užkrečiamųjų ligų epidemiologijos pagrindai. Dezinfekcija. Nariuotakojai kaip kenkėjai. Dezinfekcija. Grauzikai kaip kenkėjai. Deratizacija. Šiuolaikinė dezinfekcijos, dezinfekcijos įranga, jos naudojimas. Darbo organizavimas. Saugaus darbo taisyklės.
15.20	Darbo specifiškai dirbant dantų rentgeno diagnostikos aparatais	40 val. T – 15 val. P – 25 val.	Vilnius	Gydytojo odontologo padėjėjai, burnos higienistai	Rentgenologinio darbo organizavimas odontologijos kabinete ar klinikoje. Etiniai darbo aspektai. Dantų rentgeno diagnostikos aparatai, jų sudedamosios dalys, funkcijos. Skaitmeninės technologijos. Darbo su dantų rentgeno diagnostikos aparatais principai. Bendrosios rentgenografijos pagrindai. Rentgeno atvaizdo formavimosi principai. Rentgeno atvaizdai vidinėse burnos rentgenogramose. Dantų šaknų, kandimo ir sukandimo rentgeno nuotraukų darymas taikant įvairius metodus. Dantų rentgeno juostos. Fotolaboratorinis procesas. Jutikliai. Darbas su skaitmeniniu rentgeno atvaizdu. Darbo su dantų rentgeno diagnostikos aparatais klaidos bei jų analizė. Vidinių burnos rentgenogramų kokybės kriterijai. Ekspozicijos parinkimo kriterijai kokybiškai rentgenogramai gauti. Saugaus darbo reikalavimai dirbant su dantų rentgeno diagnostikos aparatais. Infekcijos kontrolė. Radiacinės saugos aspektai ir reikalavimai dirbant su dantų rentgeno diagnostikos aparatais.

Kodas	Programos pavadinimas	Trukmė (val.) T – teorija P – praktika	Programos vykdymo vieta	Tikslinė dalyvių grupė	Programos aprašas
15.33	Darbo specifiška dirbant su panoramine rentgeno įranga odontologijoje	32 val. T – 17 val. P – 15 val.	Vilnius	Gydytojo odontologo padėjėjai, burnos higienistai	Rentgenologinio darbo organizavimas odontologijos kabinete ar klinikoje. Panoraminė rentgeno įranga. Skaitmeninės technologijos panoraminėje rentgenografijoje. Bendrosios rentgenografijos pagrindai. Rentgeno atvaizdo formavimosi principai bei norminis anatomicinis rentgeno atvaizdas panoraminėje rentgeno nuotraukoje. Darbo su panoramine rentgeno įranga principai. Panoraminės rentgeno nuotraukos darymas. Panoraminė rentgeno nuotraukų darymo ypatumai vaikams. Darbo su panoramine rentgeno įranga klaidos bei jų analizė. Kokybiškos panoraminės rentgeno nuotraukos kriterijai. Saugaus darbo reikalavimai dirbant su panoramine rentgeno įranga. Infekcijos kontrolė. Radiacinės saugos aspektai ir reikalavimai dirbant su panoramine rentgeno įranga.
15.51	Radiologinių tyrimų pagrindiniai principai	24 val. T – 13 val. P – 11 val.	Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	Radiologijos technologai	Informacinės technologijos. Radiologijos perspektyva ir naujovės. Radiologinių tyrimų standartizacija. Ultragariniai tyrimai. Kaulų mineralinis tankis ir jo tyrimai. Kompiuterinė tomografija. Magnetinio rezonanso tomografija. Pozitronų emisijos tomografijos tyrimai. Kokybės kontrolės sistema radiodiagnostikoje. Skaitmeninis, skaitmenizuotas vaizdo apdorojimas.